

COASTNET LIFE (LIFE17/NAT/FI/000544)

Merenkurkun saariston Marskärsbergetin luonnonhoitosuunnitelma

Lise-Lotte Flemming 18.2.2021

 **METSÄHALLITUS
FORSTSTYRELSEN
MEAHCIRÁÐÐEHUS**

Tämä toimenpidesuunnitelma on laadittu CoastNet-LIFE-hankkeessa EU-komission LIFE-rahoituksen tuella. Hanke on saanut rahoitusta Euroopan unionin LIFE-ohjelmasta. Aineiston sisältö heijastelee sen tekijöiden näkemyksiä, eikä Euroopan komissio tai CINEA ole vastuussa aineiston sisältämien tietojen käytöstä.

1 Yleiskuvaus

Lomakkeella annetaan hallinnolliset yleistiedot alueesta, kerrotaan suunnitelman tavoite ja sen mukaan tehtävien toimenpiteiden pinta-alat sekä kuvataan suunnitteluprosessi.

Suunnittelualan nimi	CoastNet_LIFE_Marskarsberget	Pinta-ala (ha)	11,34
		Josta vettä (ha)	0,25
		Päivämäärä	

Kunta / kunnat	Kunta osa
Korsnäs	

Puistoalue
634- Rannikko

ELY-keskus
11- Etelä-Pohjanmaa

Tekijä(t)
Lise-Lotte Flemming

Suunnitelman tavoite / tavoitteet	Saarten laidunnus.
-----------------------------------	--------------------

Suojelualueet ja muut alueet

Koodi	Nimi	Pinta-ala (ha)	Pinta-ala suunnittelalueella	Lisätietoja
FI0800130	Merenkurkun saaristo	46084,30	11,34	
YSA240003	Molpe	588,75	10,04	

Erityisarvot	Luokka / arvo	Pinta-ala (ha)

Kaava	Merkintä
Korsnäsin rantayleiskaava	RA, yhteensä kolme rakennuspaikkaa

Muut aluetta koskevat suunnitelmat ja selvitykset	Vuosi	Kattavuus

Suunnitelman osallistaminen ja tiedotus

Tapahtuma	Päiväys	Henkilö / organisaatio

1A Tiivistelmä

Toimenpidesuunnitelma	CoastNet_LIFE_Marskarsberget_tps
Tiivistelmä suomeksi	<p>Marskärsberget on pääosin kasvillisuudeltaan avoin saarikokonaisuus, joka muodostuu kahdesta erillisestä osasta joiden välillä on kapea vesialue. Pienet metsiköt ovat koivuvaltaisia. Katajaa on paikoin paljon, ja tyrni muodostaa suuria kasvustoja rantaniittyillä. Rantaniittyjä on matala- ja korkeakasvuisia, ja niiden edustavuus on hyvä.</p> <p>Alueen pinta-ala on 11 ha ja se otetaan käyttöön lampaiden laitumena. Lampaat päästetään laitumelle juhannuksen jälkeen, jotta laidunnus ei häiritse lintujen pesintää.</p>
Tiivistelmä englanniksi	<p>Marskärsberget is an small open grassland island with only a few patches with birches. There is pretty much juniper on the island, some of which will be cut as a restoration action. The shore meadows are widespread with populations of sea buckthorn among low- and high-growth meadow vegetation. The whole area is 11 ha and is grazed by sheep since 2020.</p>
Tiivistelmä ruotsiksi	<p>Marskärsberget är en till sin vegetation mestadels öppen helhet bestående av två separata landenheter som åtskiljs av ett smalt sund. Några få björkdominerade trädgångar finns på holmarna. På ett par figurer finns mycket enris, och på stränderna bildar havtorn ställvis stora bestånd. Strandängarna består av både lågvuxen och högvuxen vegetation med god representativitet. Området är drygt 11 ha och det planeras som fårbete. Fårbetet bör inledas kring midsommar för att inte störa häckande fåglar. Betetrycket kan vara högt till en början och justeras efterhand.</p>

2 Alueen nykytila; yhteenveto

Ennallistamista tai luonnonhoitoa rajoittavat arvot tai piirteet.

Yleiskuvaus

Suunnittelualueella on luontaisesti avoimia rantaniittyjä ja muutama pieni metsikkö. Katajaa on jonkin verran ja rantaniityllä tyrnikasvustoja. Parille kuviolle on suunniteltu katajan poistoa. Nämä kuviot eivät edusta mitään natura-luontotyyppiä. Laidunnus on aloitettu kesällä 2020, jolloin eläinten määrä oli 5 kpl.

Tärkeimmät luontoarvot

Luontotyytit	Merenrantaniityt (1630*) ja primäärisuknessiometsät (9030*).
Lajisto	Rantaniityn lajit, kuten käärmeenkieli, vilukko. Saaren linnustoa ei ole tutkittu.
Yhteenveto maankäytön historiasta tai alueen luonnosta aikaisemmin sekä vertailu nykyiseen	Maastokäynnin yhteydessä löydettiin vanha rakennuksen kivijalka sekä tulisijan jäännöksiä alueen luoteisosassa sijaitsevalta korkeammalta kohdalta.

Erityisarvot (voivat rajoittaa hoitoa tai ennallistamista)

Erityisarvo	Lisätiedot						
Virkistyskäyttöä tai -rakenteita	on	ei					
Erityisiä maisema-arvoja	on	ei					
Muinaisjäännöksiä	on	ei					
Suojelualueen rajan läheisyys	on	ei					
Pohjavesialue	on	ei					
Muita erityispiirteitä	on	ei					
Uhanalaisia lajeja		Direktiivilajeja		Uhanalaisia luontotyyppejä		Natura 2000 –luontotyyppejä	X

2A Natura 2000 –luontotyypit ja uhanalaiset luontotyypit

Luontotyypit suunnittelualueella ja alueeseen sisältyvillä suojelualueilla

Natura 2000 –luontotyypit suojelualueilla				Luontotyyppien edustavuus			
Suojelualue	N2000 –luontotyypin koodi	Luontotyyppi	Pinta-ala	Erinomainen	Hyvä	Merkittävä	Ei merkittävä
FI0800130	1630	Merenrantaniityt	4,71	0,36	4,35	0	0
	1150	Rannikon laguunit	0,25	0,21	0	0,04	0
	1230	Kasvipeitteiset merenrantakalliot	0,36	0	0	0,36	0
	9030	Maankohoamisrannikon primäärisukessiovaiheiden	2,36	0	0,79	1,57	0
	1620	Ulkosaariston saaret ja luodot	0,32	0	0,32	0	0
YSA240003	1630	Merenrantaniityt	4,67	0,36	4,31	0	0
	9030	Maankohoamisrannikon primäärisukessiovaiheiden	1,75	0	0,44	1,31	0
	1230	Kasvipeitteiset merenrantakalliot	0,34	0	0	0,34	0
	1620	Ulkosaariston saaret ja luodot	0,32	0	0,32	0	0
	1150	Rannikon laguunit	0,25	0,21	0	0,04	0

Suojelualue	Natura 2000-luonto-tyyppien peittämä alue suojelualueittain	Inventoimaton maa-alue suojelualueittain	Inventoimaton vesialue
FI0800130	8,02	0	0
YSA240003	7,37	0	0

Natura 2000 –luontotyypit suunnittelualueella		Luontotyyppien edustavuus				
Luontotyyppi	Pinta-ala	Erinomainen	Hyvä	Merkittävä	Ei merkittävä	
1150 - Rannikon laguunit	0,25	0,21	0	0,04	0	
1230 - Kasvipeitteiset merenrantakalliot	0,36	0	0	0,36	0	
1620 - Ulkosaariston saaret ja luodot	0,32	0	0,32	0	0	
1630 - Merenrantaniityt	4,71	0,36	4,35	0	0	
9030 - Maankohoamisrannikon primäärisukessiovaiheiden	2,36	0	0,79	1,57	0	
Pinta-ala yhteensä	8,00	0,57	5,46	1,97	0	

Uhanalaiset luontotyypit (LuTU) suunnittelualueella				
Luontotyyppi	Pinta-ala	Uhanalaisuusluokka		
		Suomi	Etelä-Suomi	Pohjois-Suomi

2B Muut luontotyyppitiedot

Lomakkeella listataan suunnittelualueen inventointiluokat ja kasvillisuustyyppitiedot.

Inventointiluokka	Pinta-ala (ha)	Kasvillisuustyyppi	Kasvillisuustyyppin pinta-ala inventointiluokittain (ha)
510 - Nummi	0,73		0,73
440 - Meri	0,21		0,21
523 - Kosteaa niitty	7,46		2,75
		520400 - Merenrannan matalakasvuiset vihvilä-, heinä- ja sararantaniityt	1,06
		520404 - Jokapaikansara-rantanätkelmäyhdyksennat	3,65
251 - Sammal-varpu-ruoho (lehtomainen)	2,08		2,08
101 - Kalliolaet, -rinteet ja -terassit	0,36		0,36
430 - Järvi tai lampi	0,04		0,04
242 - Sammal-varpu (tuore)	0,43		0,43
Inventoimaton maapinta-ala suunnittelualueella	0		

2C Lajisto

Suunnittelualueen merkittävät lajisto.

Suojelualueen tunniste	Laji (1)	Suojelustatus					Elinympäristö	Isäntä- / ravintokasvi	Vieraslaji (7)
		D (2)	e/u (3)	R (4)	U (5)	Muu status (6)			

Sensitiiviset lajit: 0 kpl

- 1) Lihavoituna ne direktiivilajit, jotka olivat peruste valita ko. alue Natura 2000 -alueverkostoon
- 2) D = EU:n Lintudirektiivin liitteessä 1 tai Luontodirektiivin liitteessä II tai IV mainittu laji
- 3) e = erityistä suojelua tarvitseva laji, u = uhanalainen laji
- 4) R = rauhoitettu laji
- 5) U = Valtakunnallisesti tai alueellisesti uhanalainen tai silmällä pidettävä laji Uhanalaisuusluokitus: CR = Äärimmäisen uhanalainen, EN = Erittäin uhanalainen, VU = Vaarantunut, NT = Silmällä pidettävä, RT = Alueellisesti uhanalainen
- 6) H = Harvinainen, V = Vaatekasvi, M = Muu
- 7) Vain poistettavat vieraslajit merkitään

3 Tavoitteet ja toimenpiteet

Toimenpidealueet ja niillä tehtävät toimenpiteet riittävän yksityiskohtaisesti toiminnan suorittamista varten

Tavoite	Toimenpiteet kuvioittain (1)		Toimenpiteen pinta-ala (ha) (3)	Tavoitteen pinta-ala (ha) (4)	Osasto	Kohdetunnus	Priorisointi (2)	Osa-alue (5)
	Laji							
16- 16 - Avoimen rantaympäristön hoito	936- PB Laidunnus		1,66		3797	96	Erittäin kiireellinen	
			0,02		3797	77	Erittäin kiireellinen	
			0,09		3797	73	Erittäin kiireellinen	
			0,07		3797	112	Erittäin kiireellinen	
			0,02		3797	113	Erittäin kiireellinen	
			0,03		3797	15	Erittäin kiireellinen	
			0,18		3797	17	Erittäin kiireellinen	
			0,29		3797	16	Erittäin kiireellinen	
			0,16		3797	11	Erittäin kiireellinen	
			0,45		3797	87	Erittäin kiireellinen	
			1,13		3797	70	Erittäin kiireellinen	
			0,17		3797	53	Erittäin kiireellinen	
			0,01		3797	74	Erittäin kiireellinen	
			0,25		3797	109	Erittäin kiireellinen	
			0,32		3797	58	Erittäin kiireellinen	
			0,68		3797	3	Erittäin kiireellinen	
			0,17		3797	66	Erittäin kiireellinen	
1,95		3797	48	Erittäin kiireellinen				

16- 16 - Avoimen rantaympäristön hoito	936- PB Laidunnus	0,08		3797	46	Erittäin kiireellinen	
		0,04		3797	97	Erittäin kiireellinen	
		0,04		3797	7	Erittäin kiireellinen	
		7,81					
	Kokonaispinta-ala (ha)	7,81	6,50				
21- 21 - Muu tavoite	936- PB Laidunnus	0,11		3797	52	Erittäin kiireellinen	
		0,04		3797	89	Erittäin kiireellinen	
		0,40		3797	107	Erittäin kiireellinen	
		0,03		3797	71	Erittäin kiireellinen	
		0,02		3797	84	Erittäin kiireellinen	
		0,04		3797	80	Erittäin kiireellinen	
		0,05		3797	118	Erittäin kiireellinen	
		0,15		3797	69	Erittäin kiireellinen	
		0,01		3797	115	Erittäin kiireellinen	
	0,85						
Kokonaispinta-ala (ha)	0,85	0,81					
4- 4 - Avoimen perinneympäristön hoito	936- PB Laidunnus	0,10		3797	59	Erittäin kiireellinen	
		0,10					
	957- PB Katajan poisto	0,10		3797	59	Erittäin kiireellinen	
		0,10					
Kokonaispinta-ala (ha)	0,20	0,10					
5- 5 - Puustoisien perinneympäristön hoito	936- PB Laidunnus	0,11		3797	83	Erittäin kiireellinen	
		0,27		3797	55	Erittäin kiireellinen	
		0,04		3797	65	Erittäin kiireellinen	

5- 5 - Puustoisien perinneympäristön hoito	936- PB Laidunnus	0,11		3797	61	Erittäin kiireellinen	
		0,03		3797	54	Erittäin kiireellinen	
		0,05		3797	91	Erittäin kiireellinen	
		0,04		3797	98	Erittäin kiireellinen	
		0,39		3797	82	Erittäin kiireellinen	
		0,33		3797	79	Erittäin kiireellinen	
		0,10		3797	64	Erittäin kiireellinen	
		0,25		3797	88	Erittäin kiireellinen	
		0,55		3797	121	Erittäin kiireellinen	
		2,27					
	957- PB Katajan poisto	0,55		3797	121	Erittäin kiireellinen	
0,55							
Kokonaispinta-ala (ha)		2,82	2,20				
Toimenpiteiden kokonaisala (ha) (6)		11,68	Toimenpiteiden kattavuus (ha) (7)		11,03		
Osa-alueet (6)							
Alueen numero	Tavoite	Tavoite pinta-ala	Alueen kuvaus		Toimenpide pinta-ala	Toimenpide	

1) Jokainen toimenpide omalle rivilleen tavoitteittain. Esim. mikäli sama toimenpide esiintyy neljällä biotooppikuviolla, tavoite kirjautuu neljälle riville, joista jokainen saa oman biotooppikuvionsa pinta-alan. Toiseen sarakkeeseen kuvionumero.

2) Toimenpiteiden suositeltava kiireellisyys. Johdetaan biotooppikuviolta, muutetaan tarvittaessa käyttäjän toimesta.

3) Kunkin toimenpiteen kokonaisala: Esim. mikäli toimenpide on merkitty neljälle biotooppikuviolle, kokonaisala on näiden biotooppikuvioiden yhteenlaskettu ala.

4) Kaikkien yksittäisen tavoitelajin omaavien biotooppikuvioiden yhteenlaskettu pinta-ala: esim. soiden ennallistaminen –tavoitteen kaikkien biotooppikuvioiden yhteenlaskettu pinta-ala

5) Erillisellä toiminnolla muodostetun osa-alueen numero

6) Kaikkien toimenpiteiden yhteenlaskettu pinta-ala; päällekkäiset summautuvat.

7) Toimenpiteiden horisontaalinen pinta-ala; päällekkäiset eivät summaudu.

8) Osa-alue muodostetaan erillisellä toiminnolla sen jälkeen kun tavoite-taulukosta on aktivoitu osa-alueeseen sisällytettävät rivit. Osa-alueet voidaan muodostaa vain saman tavoitteen omaavista kuvioista.

4A Toimenpiteet ja kustannukset

Lomakkeella kuvataan arviot toimenpiteiden kustannuksista ja tuloista.

Aiheuttaja	Kustannus, €	Tulo, €	Huom.
------------	--------------	---------	-------

4B Toimenpiteet ja kustannukset (Vanhat kustannustiedot)

Lomakkeella kuvataan toimenpiteet, arvioidaan vaadittavat resurssit töiden toteuttamiseksi ja hakattavat puutavaralajit. Toimenpiteet ja pinta-alat johdetaan biotooppikuvioilta laskemalla yhteen saman toimenpiteen omaavien biotooppikuvioiden pinta-alat.

Toimenpide	Laatu	Pinta-ala (ha)	Määrä	Yksikkö	Tunnit	€	Huomiot
936 - PB Laidunnus		0,11					
936 - PB Laidunnus		1,66					
936 - PB Laidunnus		0,02					
936 - PB Laidunnus		0,09					
936 - PB Laidunnus		0,11					
936 - PB Laidunnus		0,07					
936 - PB Laidunnus		0,02					
936 - PB Laidunnus		0,27					
936 - PB Laidunnus		0,03					
936 - PB Laidunnus		0,04					
936 - PB Laidunnus		0,18					
936 - PB Laidunnus		0,11					
936 - PB Laidunnus		0,29					
936 - PB Laidunnus		0,16					
936 - PB Laidunnus		0,04					
936 - PB Laidunnus		0,45					
936 - PB Laidunnus		1,13					
936 - PB Laidunnus		0,17					
936 - PB Laidunnus		0,01					
936 - PB Laidunnus		0,03					
936 - PB Laidunnus		0,40					
936 - PB Laidunnus		0,25					
936 - PB Laidunnus		0,32					
936 - PB Laidunnus		0,68					
936 - PB Laidunnus		0,05					

936 - PB Laidunnus		0,04					
936 - PB Laidunnus		0,17					
936 - PB Laidunnus		0,03					
936 - PB Laidunnus		0,39					
936 - PB Laidunnus		0,02					
936 - PB Laidunnus		0,33					
936 - PB Laidunnus		0,10					
936 - PB Laidunnus		0,10					
936 - PB Laidunnus		0,04					
936 - PB Laidunnus		1,95					
936 - PB Laidunnus		0,08					
936 - PB Laidunnus		0,04					
936 - PB Laidunnus		0,25					
936 - PB Laidunnus		0,05					
936 - PB Laidunnus		0,55					
936 - PB Laidunnus		0,04					
936 - PB Laidunnus		0,15					
936 - PB Laidunnus		0,01					
957 - PB Katajan poisto		0,10					
957 - PB Katajan poisto		0,55					

Myytävä puutavara lajeittain eroteltuina

Puutavaralaji	Määrä (m ³)

Kustannuksia aiheuttavat työaika-arviot, yhteenveto

Kustannustekijä	Työpäiviä	Muu

5A Vaikutukset Natura 2000 –alueeseen

Toimenpiteiden vaikutukset Natura 2000 -luontotyyppihin ja direktiivilajeihin (+ : positiivinen, - : negatiivinen, o : ei vaikutusta). Direktiivilajeista arvioidaan vaikutukset vain luontodirektiivin liitteiden II ja IV sekä lintudirektiivin liitteen I lajeihin.

Suojelualue koodi	Natura 2000 –luontotyyppi		Toimenpide	Arvioitu vaikutus	Vaikutusala	Kohdentuminen	Perustelu positiivisille tai negatiivisille vaikutuksille
FI0800130	1150 - Rannikon laguunit		Laidunnus	o; neutraali vaikutus		Suunnittelualueen sisä- ja ulkopuolelle	Laguuneissa vaihtuu vesi usein, joten mahdollisella ravinnelisällä on lyhytaikainen vaikutus.
	1230 - Kasvipeitteiset merenrantakalliot		Laidunnus	+ ; positiivinen vaikutus		Suunnittelualueen sisäpuolelle	Laidunnus parantaa kasvillisuuden edustavuutta.
	1620 - Ulkosaariston saaret ja luodot		Laidunnus	o; neutraali vaikutus		Suunnittelualueen sisä- ja ulkopuolelle	Kasvillisuuden edustavuus paranee, jos lampaat käyvät laiduntamassa myös näillä alueilla.
	1630 - Merenrantaniityt		Laidunnus	+ ; positiivinen vaikutus		Suunnittelualueen sisäpuolelle	Laidunnus lisää rantaniityn edustavuutta ja hidastaa umpeenkasvua.
	9030 - Maankohoamisrannikon primäärisuknessiovaiheiden		Laidunnus	o; neutraali vaikutus		Suunnittelualueen sisäpuolelle	Laidunnus hidastaa primäärisuknessiometsän kehitystä, mutta ei estä sitä. Kenttäkerroksen kasvillisuus monipuolistuu.
	YSA240003	1150 - Rannikon laguunit					
1230 - Kasvipeitteiset merenrantakalliot							
1620 - Ulkosaariston saaret ja luodot							
1630 - Merenrantaniityt							
9030 - Maankohoamisrannikon primäärisuknessiovaiheiden							
Suojelualue koodi	Direktiivilaji	Direktiivin liite (lajien osalta)	Toimenpide	Arvioitu vaikutus	Vaikutusala	Kohdentuminen	Perustelu positiivisille tai negatiivisille vaikutuksille
FI0800130, YSA240003							

Natura 2000-vaikutusten arvioinnin tarveharkinta perusteluineen	Ei tarvita	X	Tehtävät toimenpiteet eivät oleellisesti heikennä niitä arvoja, joiden perusteella alue/alueet on valittu Natura 2000 –verkostoon. Tämän perusteella toimenpiteet eivät vaadi luonnonsuojelulain (1996/1096 65 §) mukaista Natura 2000-arviota.
	Tarvitaan		

Sensitiiviset lajit: 0 kpl

5B Muut vaikutukset luontoon, ympäristöön ja käyttöön

Arviointi kohdistuu suunniteltujen toimenpiteiden suunnittelualueelle tai sen ulkopuolelle aiheutuviin vaikutuksiin, jotka eivät liity alueen Natura 2000-arvoihin. Lomakkeella arvioidaan toimenpiteiden negatiivisia ja positiivisia vaikutuksia luontoon (esim. kasvillisuustyypit ja lajit), ympäristöön ja alueen käyttöön.

Toimenpide	Kohdentuminen	Arvioitu vaikutus	Kuvaus; esim. toimet negatiivisten vaikutusten vähentämiseksi.	Perustelut
PB Katajan poisto	Suunnittelualueen sisäpuolelle	+ ; positiivinen vaikutus	Muut kuin naturaluontotyytit; katajaiset alueet	Katajan poisto edistää ketokasvillisuuden kehitystä umpeenkasvaneella alueella.
PB Laidunnus	Suunnittelualueen sisäpuolelle	+ ; positiivinen vaikutus	Linnusto	Monet lintulajit hyötyvät siitä, että kasvillisuus pysyy matalana.

6 Seuranta, selvitys- ja tutkimustarpeet sekä viestintä

Lomakkeella kuvataan toimenpidealueilla oleva tai niille suunniteltu erityisseuranta (joka ei ole osa toimenpidealueiden normaalia hoitoseurantaa), mahdolliset tulevaisuuden selvitys- ja tutkimustarpeet sekä viestintä.

Seurantavuosi	Kuvio/osa-alue	Seurantatyyppi	Seurantamenetelmä

Ajankohta	Tutkimustarve

Pvm	Viestintä

7 Yhteenveto lausunnoista, maanomistajien muutosehdotuksista sekä Metsähallituksen vastineet

Lausuja	Esitetty muutosehdotus / kommentti	Metsähallituksen vastaus / muutokset suunnitelmaan
Molpe bys samfällighet	Maanomistaja toivoo katajan ja vesakon raivausta laajemmalla alueella, myös viereisessä primaarisuknessiometsässä, yht. n. 1,2 ha:n alueella.	Muutosehdotus hyväksytään.

8 YSA-kohteiden rajoitukset ja rasitteet

Nimi	Tunnus	Rajoituspinta-ala (ha)	Rajoitustyyppi	Liikkumisrajoitusaika	Lisätietoja
Molpe	YSA240003		rauhotuspäätös		Kiellettyä puuttua metsän luontaiseen kehitykseen.
Pinta-ala yhteensä (ha)					